

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

KÄSKKIRI

11.04.2019 nr 1.1-1/19-063

**Ettevõtlusministri 14. juuli 2015. a käskkirja nr
15-0206 „Toetuse andmise tingimused
iduettevõtluse hoogustamiseks ehk Startup
Estonia“ muutmine**

Perioodi 2014—2020 struktuuritoetuse seaduse § 16 lõike 1 alusel muudan ettevõtlusministri 14. juuli 2015. a käskkirja nr 15-0206 „Toetuse andmise tingimused iduettevõtluse hoogustamiseks ehk Startup Estonia“ lisa ja kehtestan lisa uues redaktsioonis (lisatud).

(allkirjastatud digitaalselt)
Rene Tammist
ettevõtlus- ja infotehnoloogiainister

Ettevõtlusministri
14. juuli 2015. a käskkiri nr 15-
0206 „Toetuse andmise
tingimused iduettevõtluse
hoogustamiseks ehk Startup
Estonia“
Lisa (muudetud sõnastuses)

1. TOETUSE ANDMISE TINGIMUSTE KIRJELDUS

1.1. Seos Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskavaga 2014—2020

1.1.1. Prioriteetne suund

Kasvuvõimeline ettevõtlus ja seda toetav teadus- ja arendustegevus.

1.1.2. Prioriteetse suuna eesmärk

Teadus-, arendus- ja innovatsiooni (edaspidi *TA&I*) süsteem toetab majandusstruktuuri muutumist teadmistemahukamaks ja sotsiaalsete väljakutsete lahendamist.

1.1.3. Meetme nimetus

TA&I süsteemi kohaliku sotsiaalmajandusliku mõju suurendamine ja nutikas spetsialiseerumine kasvualade¹ arendamiseks.

1.1.4. Meetme eesmärk

Meetme eesmärk on teadus- ja arendustegevusega (edaspidi *TA*) panustada tootlikkuse ja konkurentsivõime tõusu.

1.1.5. Meetme tegevus

Iduettevõtluse hoogustamine. Soodustame struktuurseid muutusi ettevõtluses, toetades uute innovaatiliste ettevõtete asutamist ja kasvamist kasvualades.

1.1.6. Meetme tegevuse tulemus

Meetme tegevuse tulemusena soodustatakse Eesti ettevõtjaid tegelema aktiivselt kõrge lisandväärtusega ning ekspordipotentsiaaliga innovaatiliste toodete ja teenuste väljatöötamisega.

1.2. Toetuse andmise eesmärk

¹ Kasvualadeks on valitud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia horisontaalselt läbi teiste sektorite, tervisetehnoloogiad ja –teenused ning ressursside efektiivsem kasutamine.

Toetuse andmise eesmärk on kasvuvaldkondade edendamiseks arendada iduettevõtjatele ja potentsiaalsetele iduettevõtjatele vajalikke teenuseid.

1.3. Toetuskeemi elluviimise tulemus

Toetatavate tegevuste elluviimise tulemusena on:

1.3.1. kasvanud potentsiaalsete iduettevõtjate ja iduettevõtjate teadmised iduettevõtluse eripäradest ja oskused iduettevõtluse väljakutsetega paremini toime tulla;

1.3.2. suurenenud on iduettevõtjate arv, mis suudavad luua globaalselt konkurentsivõimelise ärimudeli;

1.3.3. suurenenud on iduettevõtjate arv, mis suudavad äri kasvatada, kaasates seejuures vajadusel ka kapitali;

1.3.4. Eestis on käivitunud ärikiirendid, mis pakuvad iduettevõtjatele sobilikke arendavaid teenuseid ja kapitali iduettevõtja arendamiseks.

1.4. Toetuskeemi vajalikkus

Meetme eesmärki ning meetme tegevust arvestades sõltub toetuskeemi vajalikkus asjaoludest, mida iduettevõtluse hoogustamiseks on võimalik ja vajalik teha, et TA oleks Eestis suunatud riigi, ühiskonna ja majanduse vajadustele.

Tuginedes iduettevõtluse ökosüsteemide hindamisel tunnustatud metodoloogiatele, näiteks Startup Heatmap ning Startup Genome, jagunevad iduettevõtluse hoogustamisel olulised komponendid (s.o. märkimisväärse tähtsusega hinnanguliselt vähemalt 50 protsenti sihtrühma jaoks) järgnevalt:

1. inimkapitali kättesaadavus;
2. ökosüsteemi üldine areng;
3. kapitali kättesaadavus;
4. kulukuse määr.

Startup Heatmap (2016) järgi on inimkapitali kättesaadavuse areng iduettevõtjate jaoks asukoha valikul põhilisi valikukriteeriumid. Arenguks vajalike oskustega tööjõu kättesaadavus areneb aeglaselt ning vajadused on ajas muutuvad. Iduettevõtluse hoogustamisel on tugevamas konkurentsipositsioonis paindliku talendipoliitikaga ökosüsteemid, mis suudavad süsteemselt nii vajalikku oskustööjõudu turule tuua, ümber õpetada kui ka välismaist oskustööjõudu ligi meelitada.

Ökosüsteemi üldine areng hõlmab endas tugiteenuste ja koostööpartnerite kättesaadavust (Startup Heatmap 2016), kuid ka avalikkuse suhtumist iduettevõtlusesse ja iduettevõtluseks sobivat õigusraamistikku. Ökosüsteemi üldine areng on paljuski seotud hoiakutega, mistõttu on areng pigem aeglane. Iduettevõtjatele arengukeskkonna valikul on ökosüsteemi üldine areng aga inimkapitali kättesaadavusega võrreldavalt tähtis. OECD järgi² on õigusraamistikul ja võrdset

² Vt <https://www.oecd.org/sti/ind/Policy-Note-No-Country-For-Young-Firms.pdf> (kättesaadav seisuga 24.10.2018).

ettevõtluskeskkonda kujundavatel poliitikatel alustavatele ettevõtetele märksa suurem mõju kui väljakujunenud ettevõtetele.

Kapitali kättesaadavus sõltub sellest, kuivõrd on kohalikud ja rahvusvahelised investorid valmis kohalikku ökosüsteemi investeerima. Kapitali kaasanud ettevõtted on potentsiaalselt edukamad ettevõtte edasisel arendamisel kui kapitali mitte kaasanud ettevõtted.

Kulukuse määr viitab kasutusel oleva kapitali suhtelisele hinnale, sealhulgas elukallidusele, maksukeskkonnale ja iduettevõtja arenguks vajalike teenuste hinnale. Kapitali kättesaadavus ja kulukuse määr on ettevõtte asukoha valikul tähtsad kriteeriumid olulisi kõrgtehnoloogilisi tooteid ja teenuseid arendavate, sh suurt alginvesteeringut ning mitmekesisist taristut eeldavate iduettevõtete arenguks.

1.5. Terminid

Lisas kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

1.5.1. iduettevõtja (startup) – Eestis registreeritud äriühingule kuuluv majandusüksus, mille eesmärk on globaalse kasvupotentsiaaliga, innovaatilise ning korratava ärimudeli väljatöötamine ja käivitamine;

1.5.2. potentsiaalne iduettevõtja – iduettevõtjale eelnev arengustaadium, mille käigus moodustub meeskond, kellel on ühine korratava ärimudelig projekt, mida arendatakse iduettevõtjaks;

1.5.3. ökosüsteem – kõiki iduettevõtjate tegevusega seotud osapooli hõlmav arengukeskkond;

1.5.4. ärikiirendi – investeerimisettevõtte, mis lisaks kapitalile pakub iduettevõtjale arenguprogramme, et aidata iduettevõtjal edu saavutada;

1.5.5. võistlev dialoog – terminit kasutatakse riigihangete seaduse §-s 63 sätestatud tähenduses.

1.6. Tegevuste eelarve

MEETME TEGEVUSE VÄLJUNDNÄITAJA	TOETATAVAD TEGEVUSED ³ ja kindlaksmääratud kulukohad	Abikõlblike kulude/toetatavate tegevuste eelarve
5 globaalset iduettevõtjat ja 1156 alustavat ning tegutsevat iduettevõtjat Eestis	1. Inimkapitali kättesaadavuse parandamine	
	KOKKU	1 386 747,81
	2. Ökosüsteemi arendamine	
	KOKKU	989 241,19
	3. Kapitali ja kulukuse määra kitsaskohtade lahendamine	

³ Vastavalt tegevuste kirjeldusele alapeatükis 2.1.

	KOKKU	3 384 000	
	4. Horisontaalsed kaudsed kulud (ühtse määra alusel)	Elluviija kulud	Partneri kulud
		107 008,26	26 167
	5. Otsene personalikulu	Elluviija kulud	Partneri kulud
		713 387,74	174 448
	6. Lähetused	Elluviija kulud	Partneri kulud
		90 000	9000
	7. Sisseostetud projektijuhtimine	Elluviija kulud	Partneri kulud
		0	120 000
	KOKKU	910 396	329 615
	KOKKU EELARVE (koos KM)	7 000 000	

1.6.1. Toetatavaid tegevusi rahastatakse 100 protsendi ulatuses Euroopa Liidu struktuuri- ja investeerimisfondide vahenditest Euroopa Regionaalarengu Fondi kaudu.

1.6.2. Käesolevat lisa muutmata võib tegevuste vahel summasid muuta kuni 20 protsenti (kaasa arvatud) ulatuses toetusskeemi kogueelarvest. Seejuures on elluviijal õigus summasid muuta üksnes elluviija tegevuste ja eelarve ulatuses ning partneril üksnes partneri tegevuste ja eelarve ulatuses, kui elluviija ja partner ei lepi kokku teisiti.

1.6.3. Eelarve muutmiseks suuremas määras kui 20 protsenti toetusskeemi eelarvest tuleb muuta käesolevat lisa. Toetusskeemi eelarvet võib muuta mitte tihemini kui iga kuue kuu tagant.

1.6.4. Toetusskeemi tegevusi viiakse ellu järgneva ajakava alusel.

Tegevuse nr	Tegevuse sisu	Teostaja	Periood
1.1	Inimkapitali kättesaadavus	Elluviija	14.07.2015– 31.10.2023
1.2	Ökosüsteemi arendamine	Elluviija	14.07.2015– 31.10.2023
1.3	Kapitali ja kulukuse määra kitsaskohtade lahendamine	Elluviija ja Partner	14.07.2015– 31.10.2023

1.7. Toetusskeemi sihtgrupp

Toetusskeemi sihtgrupiks on:

1.7.1. iduettevõtlusest huvitatud isikud või potentsiaalsed iduettevõtjad;

1.7.2. iduettevõtjad, kes vajavad oma ärikontseptsiooni süsteemseks arendamiseks teadmisi, kontakte või kapitali;

1.7.3. iduettevõtluse arendamisega otseselt seotud ökosüsteemi osalised, kes pakuvad varases arengufaasis iduettevõtjatele teadmisi, kontaktvõrgustikku või kapitali.

2. TEGEVUSTE KIRJELDUS, ÜLESANDED JA EESMÄRGID TULEMUSTE SAAVUTAMISEKS

2.1. Toetatavad tegevused

Iduettevõtluse arendamine toetub lisa punktis 1.4 kirjeldatud vajalikkuse põhjendustele, eesmärgiga tagada lisa punktis 1.3 kirjeldatud tulemused peatükis 3 kirjeldatud väljundnäitajate kaudu. Iga tegevus on avatud kõigile toetuskeemi sihtrühmadele. Tegevused peavad toetama nii allkirjeldatud ülesannete lahendamist kui ka valmistumist toetuskeemi lõpetamiseks abikõlblikkuse perioodi lõpu lähenemisel või vahendite ära kasutamisel. Seejuures peab tegevuste mõju olema jätkusuutlik ning vajadusel panustama järgneva perioodi sarnaste eesmärkidega seotud meetmete ettevalmistamisse.

Toetuskeemi elluviimiseks täidavad elluviija ja partner järgmisi ülesandeid:

2.1.1. Inimkapitali kättesaadavuse parandamine

Toetatavad tegevused:

- 2.1.1.1. seirata ja parandada iduettevõtluseks vajaliku tööjõu kättesaadavust Eestis;
- 2.1.1.2. koostöös turuosalistega töötada välja süsteemne lähenemine ja rakendada seda Eesti haridussüsteemis osalevate inimeste kaasamisele iduettevõtluse ökosüsteemi;
- 2.1.1.3. hõlbustada iduettevõtluse hoogustamiseks vajaliku inimkapitali kättesaadavust väljaspool Euroopa Liitu olevatest riikidest, kaardistades sihtrühmade inimkapitali vajadused ja pakkudes koostöös turuosalistega teenuseid, mis nendele vajadustele vastavad.

2.1.2. Ökosüsteemi arendamine

Toetatavad tegevused:

- 2.1.2.1. tervikliku väärtuspakkumise kujundamine varase faasi ja kasvufaasi iduettevõtjate Eestisse meelitamiseks ja selle rakendamine;
- 2.1.2.2. tervikliku väärtuspakkumise kujundamine kasvufaasis iduettevõtjate Eestisse meelitamiseks ja nende arengu tagamiseks Eestis ja selle rakendamine;
- 2.1.2.3. kohaliku kogukonna arendamine ja kogukonna tegevuste võimendamine;
- 2.1.2.4. arengusuundade ühine eesmärgistamine ja koostöö tulemuste saavutamisel;
- 2.1.2.5. regulaarsete kogukonna kohtumiste korraldamine, turuosalistele täiendõppe võimaluste pakkumine ja korraldamine;
- 2.1.2.5. ökosüsteemi arendamise jaoks vajalikud kommunikatsiooni- ja teadlikkuse tegevused;
- 2.1.2.6. kogukonna vajaduste analüüsimise baasil ökosüsteemi arengut toetavate riiklike tegevuste soovitamine;
- 2.1.2.7. investorite ja kogenud iduettevõtjate kaasamine ettevõtlusharidusse ja TA võrgustikesse;
- 2.1.2.8. kõigi ülesannete täitmiseks Eesti iduettevõtluse keskkonna rahvusvaheline turundamine;
- 2.1.2.9. tehnoloogia kommertsialiseerimise turutõrgete leevendamise võimaluste kaardistamine;
- 2.1.2.10. investorite ja kogenud iduettevõtjate kaasamine ettevõtlusharidusse ja TA võrgustikesse;
- 2.1.2.11. investorite investeerimisvalmidust arendavate programmide elluviimine;
- 2.1.2.12. innovatsiooni märkamine ja arendamine valdkondades, kus riiklikest prioriteetidest

tulenevalt on vajadus arendada iduettevõtluse ökosüsteemi konkreetse poliitikavaldkonna eesmärkide saavutamiseks.

2.1.3. Kapitali ja kulukuse määra kitsaskohtade lahendamine

2.1.3.1. Elluviijal partneri toetamine ärikiirendiprogrammidega seotud tegevustes vastavalt partneriga sõlmitud kokkuleppele;

2.1.3.2. Partneril pikaajaliste ärikiirendiprogrammide tellimise korraldamine ja elluviimise monitoorimine kasvualades. Ärikiirendiprogrammi elluviimisel sihtrühma koolitatakse, nõustatakse, toimub mentorlus ja tehakse muid tegevusi, mis tagavad sihtrühma arenemise.⁴

2.2. Toetatavate tegevuste raames on igal tegevusel oma spetsiifiline mõõdik või spetsiifilised mõõdikud, mis kirjeldatakse iga-aastases tegevuskavas iga tegevuse kohta. Kõigi ülesannete tulemusena kokku:

2.2.1. kasvab potentsiaalsete iduettevõtjate ja iduettevõtjate arv ja edukus;

2.2.2. kasvab välistöötajate ja -ettevõtjate arv Eesti iduettevõtjate kogukonnas;

2.2.3. on ärikiirendiprogrammis osalenud ettevõtjad kolme aasta jooksul pärast abi saamist kaasanud rahvusvahelist kapitali rohkem kui 1 000 000 eurot;

2.2.4. on toetatud ettevõtjad tutvustanud turu jaoks uusi tooteid või teenuseid.

2.3. Käesoleva lisa punktis 2.1 nimetatud tegevuste elluviimiseks vajalikud alategevused meetme tegevuse tulemuste saavutamiseks koos eelarve ja ajaraamiga sätestatakse iga-aastases tegevuskavas, mis lepib kokku elluviija poolt eelnevalt kokku rakendusametiga vastavalt käesoleva lisa punktile 4.6.

2.4. Käesoleva lisa punktis 2.1 nimetatud toetatavaid tegevusi võib täita väljaspool Eestit, tingimusel, et kõik Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnustatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320—469) (edaspidi *Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus nr 1303/2013*), artikli 70 punktis 2 sätestatud nõuded on täidetud.

3. VÄLJUNDNÄITAJAD

Meetme tegevuse väljundnäitajad vastavalt STS2014_2020 § 14 punktile 3 ning toetuskeemi indikaatorid on:

Indikaator	Indikaatori nimetus	Toetatav tegevus	Algtase	Sihttase 2023
Meede panustab rakenduskaava	Toetatud ettevõtted (kokku), kes on	Ökosüsteemi arendamine	0	3

⁴ Toetuskeemi väliselt on ärikiirendiprogrammis osaleval iduettevõtjal võimalik lisaks koolitustele, nõustamisele ja mentorlusele kaasata omakapitali või kvaasiomakapitali investeeringu näol kapitali äriidee arendamiseks.

väljundindikaatoritesse proportsionaalselt	tutvustanud turu jaoks uut toodet või teenust				
	Abi saavate ettevõtete arv (kokku)*		0	1156	
Indikaator	Indikaatori nimetus		Algtase	Sihttase 2019	Sihttase 2023
Toetusskeemi tegevuse tulemusindikaator	Ettevõtjad on kolme aasta jooksul pärast abi saamist kaasanud rahvusvahelist kapitali rohkem kui 1 miljon eurot	Kapitali ja kulukuse määra kitsaskohtade lahendamine	0	2***	5
Toetusskeemi tegevuse väljundindikaator	Potentsiaalsete ja tegutsevate iduettevõtjate arv**	Inimkapitali kättesaadavuse parandamine	0	5000	8000

*Tegemist on rakenduskava tulemusraamistiku indikaatoriga, mis väljendab meetme tegevuses abi saanud ettevõtteid ärikiirendi teenuse kui ka iduettevõtjate teadmiste ja oskuste arendamise tegevustes osalemisel. Ärikiirendi tegevuses osalenud ettevõtete puhul loetakse ettevõtteid kasu saajaks ühe korra. 2.1.1-2.1.2 tegevustes võivad ettevõtted olla abi saanud ka korduvalt.

**Tegemist on indikaatoriga, mis väljendab meetme tegevuse raames korraldatud tegevustes osalejate arvu kokku ehk arvestatakse osalusordi. Kui osaleja osaleb kahes tegevuses, panustab ta kahe ühikuga.

*** Seoses asjaoluga, et esimene ärikiirendi käivitus 2018, saavutatakse konkreetse indikaatori sihttase 2 aastaks 2021.

4. TOETUSSKEEMI RAKENDAMINE

4.1. Rakendusasutus ja –üksus

Vastavalt perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) § 12 lõike 3 alusel Vabariigi Valitsuse kinnitatud perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse meetmete nimekirjale on rakendusasutus Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (edaspidi *rakendusasutus*) ja rakendusüksus Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus.

4.2. Toetusskeemi elluviija ja partner

Toetusskeemi elluviijaks on Sihtasutus KredEx (edaspidi ka *elluviija*).

Toetusskeemi partner tegevuse „Kapitali ja kulukuse määra kitsaskohtade lahendamine“ osas on AS SmartCap.

4.3. Vähese tähtsusega abi

4.3.1. Kui tegevuse elluviimiseks antav toetus on vähese tähtsusega abi (edaspidi *VTA*) Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8) (edaspidi *VTA määrus*), mõistes, kohaldatakse sellele nimetatud määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud.

- 4.3.2. VTA ei tohi jooksva majandusaasta ja kahe vahetult eelneva majandusaasta jooksul kokku ületada 200 000 eurot. Kontserni kuuluvate või muul viisil omavahel seotud ettevõtjatele toetuse andmisel arvestatakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on omavahel VTA määruse artikli 2 lõikes 2 sätestatud suhtes.
- 4.3.3. Toetusskeemist antava toetusega ei anta abi, mida oleks võimalik käsitleda VTA-na põllumajandussektoris Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 1408/2013 alusel (ELT L 352, 24.12.2013, lk 9–17) ja Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 717/2014 alusel, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190, 28.6.2014, lk 45–54).
- 4.3.4. Maantee transpordi valdkonnas rendi või tasu eest kaupu vedavate ettevõtjate puhul ei tohi ettevõtjale jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul maanteevedudeks antud VTA ületada koos käesoleva toetusskeemi raames antava toetusega 100 000 eurot ning nimetatud abi ei tohi kasutada maanteevedudeks ettenähtud veokite soetamiseks. Kui nimetatud ettevõtja teostab ka muid tegevusi, mille suhtes kohaldatakse 200 000 euro suurust ülemmäära, kohaldatakse nimetatud ülemmäära tingimusel, et tegevused ja kulud on selgelt eristatud.
- 4.3.5. Juhul kui ettevõtja on saanud VTA-d Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 360/2012 Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta üldist majandushuvi pakkuvaid teenuseid osutavatele ettevõtjatele antava vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 114, 26.04.2012, lk 8–13) alusel, ei tohi talle nimetatud määruse ja VTA määruse kohaselt jooksva majandusaasta ja kahe eelneva majandusaasta jooksul antava VTA kogusumma koos käesoleva toetusskeemi raames antava toetusega ületada 500 000 eurot.
- 4.3.6. Toetusskeemist ei anta toetust Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) nr 1301/2013, mis käsitleb Euroopa Regionaalarengu Fondi ja majanduskasvu ja tööhõivesse investeerimise eesmärgiga seonduvaid erisätteid ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1080/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 289–302) artikli 3 lõikes 3 ja VTA määruse artikli 1 lõikes 1 toodud tingimustel välistatud valdkondades tegutsevatele ettevõtjatele, välistatud tegevustele ja ettevõtjatele.
- 4.3.7. Toetusskeemi ei kohaldata hasartmänguvaldkonnas tegutsevatele ettevõtjatele.
- 4.3.8. Toetusskeemist ei anta toetust, kui ettevõtja suhtes on Euroopa Komisjoni otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, tehtud toetuse tagasinõudmise otsus ja see on tähtaegselt täitmata.

4.4. Rakendusüksuse õigused ja kohustused

4.4.1. Rakendusüksuse õigused:

- 4.4.1.1. teeb vajadusel rakendusasutusele ettepaneku algatada toetusskeemi muutmine;
- 4.4.1.2. teostab muid struktuuritoetuse seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud toiminguid;
- 4.4.1.3. võib nõuda igal ajal elluvijalt ja partnerilt tema ülesannete ulatuses informatsiooni toetusskeemist toetatavate tegevuste elluviimise kohta;
- 4.4.1.4. annab puuduste avastamisel elluvijale ja partnerile korraldusi avastatud puuduste kõrvaldamiseks.

4.4.2. Rakendusüksuse kohustused:

- 4.4.2.1. kontrollib toetuskeemi elluviimist, samuti elluviija ja partneri raamatupidamist ning toetuskeemi tingimuste täitmist, sealhulgas teostab toetuskeemi järelevalvet, paikvaatlust ja auditeid;
- 4.4.2.2. kinnitab elluviijaga eelnevalt läbi räägitud aruandluse andmekoosseisu, mis sisaldab vähemalt lisa punktis 4.10 kirjeldatud informatsiooni;
- 4.4.2.3. kinnitab toetuskeemi vahearuanDES ja lõpparuandes sisalduvate andmete õigsust;
- 4.4.2.4. menetleb maksetaotlusi, sh teostab kulude abikõlblikkuse kontrolli;
- 4.4.2.5. annab elluviijale ja partnerile toetuskeemi puudutavates küsimustes selgitusi;
- 4.4.2.6. kontrollib toetuse andmise õiguspärast ja selle otstarbekat kasutamist, sh teeb ettekirjutusi ning jälgib nende täitmist;
- 4.4.2.7. teavitab rakendusasutust rikkumistest;
- 4.4.2.8. täidab muid struktuuritoetuse seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud rakendusüksuse kohustusi.

4.5. Elluviija ja partneri õigused ja kohustused

4.5.1. Elluviija ja partneri õigused ja kohustused:

- 4.5.1.1. teeb vajadusel rakendusasutusele ettepaneku algatada toetuskeemi muutmine;
- 4.5.1.2. vajadusel kaasab tegevuse elluviimisel eksperte;
- 4.5.1.3. õigus maksta võistleva dialoogina korraldatud hankemenetluse puhul pakkujatele osalemistasu dialoogi käigus pakutud lahenduste väljatöötamisega seotud kulude hüvitamiseks vastavalt elluviija väljatöötatud ja dialoogi alustamise ettepanekus avaldatud tingimustele.
- 4.5.2. Lisaks struktuuritoetuse seaduse §-des 24 ja 26 sätestatule, on elluviijal järgmised kohustused:
 - 4.5.2.1. viib toetatavad tegevused ellu korrektselt ning kasutab saadud toetust sihtotstarbeliselt ning vastutab tegevuste ja nende elluviimiseks tehtud kulude abikõlblikkuse eest;
 - 4.5.2.2. vastutab seatud eesmärkide ja indikaatorite saavutamise eest ning toetatava tegevuse elluviimiseks iga-aastase tegevuskava vastavuse eest valdkonna arengukava ja struktuurivahendite rakenduskava eesmärkidele;
 - 4.5.2.3. koostab eesmärges arvesse võttes järgneva(te) aasta(te) tegevuskava, mis sisaldab vähemalt detailset ülesannete loetelu, täpset sihtgruppi, tegevuste elluviimise perioodi ning indikatiivset eelarvet iga tegevuse kohta;
 - 4.5.2.4. koostab vahearuanDE kalendriaasta kohta ning esitab selle rakendusüksusele kinnitamiseks hiljemalt järgmise aasta 31. jaanuariks. Aruande esitamise nõuded on toodud käesoleva lisa punktis 4.10;
 - 4.5.2.5. koostab lõpparuande ning esitab selle rakendusüksusele kinnitamiseks kolme kuu jooksul pärast toetatavate tegevuste elluviimise lõppemist;
 - 4.5.2.6. esitab vahearuanDE ja lõpparuande pärast rakendusüksuselt saadud kinnitust 10 tööpäeva jooksul rakendusasutusele;

- 4.5.2.7. esitab rakendusüksusele tähtaegselt maksetaotluste menetlemise ja kontrolli teostamise käigus nõutud informatsiooni;
- 4.5.2.8. kontrollib VTA määruse mõistes abi saajate VTA seisu enne toetuse andmist vastavalt kehtestatud korrale ning teavitab abi saajat kui antav abi on VTA;
- 4.5.2.9. kontrollib enne VTA andmist, kas abi saaja on raskustes olev ettevõtja Euroopa Komisjoni (EL) määruse nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.2.2014, lk 1—78) artikli 2 punkti 18 tähenduses;
- 4.5.2.10. kontrollib enne VTA andmist, et ettevõtja suhtes ei ole Euroopa Komisjoni otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja siseturuga kokkusobimatuks, tehtud toetuse tagasinõudmise otsust ega toetus ei ole tähtjaks tagasi maksmata;
- 4.5.2.11. säilitab abi andmist käsitlevaid andmeid 10 aastat alates käesoleva lisa alusel viimasest abi andmise päevast;
- 4.5.2.12. näitab toetuse kasutamisel, et tegemist on struktuuritoetusega, kasutades selleks nõutud sümboolikat.
- 4.5.3. Lisaks struktuuritoetuse seaduse §-des 25 ja 26 lõige 6 sätestatule, on partneril järgmised kohustused:
 - 4.5.3.1. teostab ülesande pikaajaliste ärikiirendiprogrammide elluviimine kasvualdkondades projektijuhtimise tegevusi, sh valmistab ette nimetatud tegevusega seotud dokumendid, analüüsid ja muud vajalikud tööd;
 - 4.5.3.2. esitab elluvijale õigeaegselt dokumendid ja andmed, mis on vajalikud elluvijja nimel ärikiirendi teenuse hanke väljamaksete tegemiseks teenuste osutajatele;
 - 4.5.3.3. esitab elluvijale õigeaegselt dokumendid, mis on vajalikud toetuskeemi raames partneri tehtud abikõlblike kulude hüvitamiseks ning elluvijja, rakendusasutuse või rakendusüksuse nõudel tõendab kulude abikõblikkust.

4.6. Toetuskeemi tegevuskava kinnitamine ja muutmine

- 4.6.1. Tegevuskava on toetuskeemi juhtimisinstrument, tagamaks tegevuste vastavust toetuskeemi eesmärkidele.
- 4.6.2. Tegevuskava esitab elluvijja rakendusasutusele ja rakendusüksusele kooskõlastamiseks hiljemalt 30. novembril vahetult järgneva kalendriaasta kohta. Elluvijja esitatud tegevuskava kooskõlastavad rakendusüksus ja rakendusasutus kirjalikult. Rakendusüksus ja rakendusasutus kooskõlastavad tegevuskava 10 tööpäeva jooksul, mida võib e-kirja teel pikendada 10 tööpäeva võrra. Tegevuskava loetakse 20 tööpäeva jooksul esitamisest sobivaks, kui rakendusasutus või rakendusüksus ei ole selle aja jooksul esitanud elluvijale tegevuskava puudujääkide kohta põhjendusi.
- 4.6.3. Kui rakendusüksus või rakendusasutus tuvastab tegevuskavas puudujääke, esitatakse need koos põhjendustega elluvijale, kes esitab 10 tööpäeva jooksul alates info saamisest täiendatud või muudetud tegevuskava, mille rakendusüksus ja -asutus kinnitavad 10 tööpäeva jooksul. Kui tegevuskava ei vasta jätkuvalt toetuskeemi eesmärkidele, on rakendusüksusel ja -asutusel õigus kinnitada tegevuskava osaliselt.
- 4.6.4. Ettepaneku kinnitatud tegevuskava muutmiseks saab esitada rakendusasutus, rakendusüksus, elluvijja või partner.

4.7. Toetuskeemi tegevuste abikõlblikkuse periood

4.7.1. Toetuskeemi tegevuste abikõlblikkuse periood algab käesoleva käskkirja kehtima hakkamisest ning lõpeb 31. oktoobril 2023. aastal. Rakendusüksusele maksetaotluse esitamise viimane päev on 17. jaanuaril 2024. aastal.

4.7.2. Kulused võib lugeda abikõlblikuks, kui need on tekkinud toetuskeemi tegevuste abikõlblikkuse perioodil ning tasutud abikõlblikkuse perioodil või 45 kalendripäeva jooksul pärast abikõlblikkuse perioodi lõppu.

4.8. Abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud

4.8.1. Abikõlblikeks kuludeks loetakse toetatava tegevuse elluviimise kulud, mis vastavad Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi *ühendmäärus*) §-s 2 nimetatud kulu abikõlblikkuse ning käesolevas lisas sätestatud tingimustele.

4.8.2. Juhul, kui elluviija teenib elluviimise käigus puhastulu, kohaldatakse ühendmääruse § 5 sätestatut.

4.8.3. Abikõlblikud on järgmised tegevuse eesmärgi ja tulemuste saavutamiseks ning elluviimiseks vajalikud elluviija ja partneri kulud:

4.8.3.1. personalikulud vastavalt ühendmääruse §-le 3;

4.8.3.2. lähetustega seotud transpordi- ja majutuskulud ning päevarahad vastavalt ühendmääruse §-s 3 sätestatule ning Vabariigi Valitsuse 25. juuni 2009. a määruses nr 110 „Töölähetuse kulude hüvitiste maksmise kord ning välislähetuse päevaraha alammäär, maksmise tingimused ja kord“ kehtestatud piirmääradele;

4.8.3.3. kaudsed kulud 15% ühtse määra alusel, arvatuna otsestest personalikuludest vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013, artikli 68 lõike 1 punktile b;

4.8.3.4. kulud toetuskeemis planeeritud tegevuste turuvajaduse analüüsiks, sh ettevõtjate vajaduste ning probleemide kaardistamine, uuringute, analüüside ja ekspertiisidega seotud kulud, sh uuringute, analüüside ja ekspertiiside tellimine ja teostamine ning tulemuste avalikustamine;

4.8.3.5. uute teenuste arendamise ja kontseptsioonide ning potentsiaalsete koostööpartnerite koolitusprogrammide väljatöötamine ja läbiviimine, uute kontseptsioonide testimise ja arendamise kulud;

4.8.3.6. koolituste, pikaajaliste koolitusprogrammide, seminaride, töötubade, (välis)praktika, avalike esinemiste ja konverentside, veebi kaudu ja muude läbiviidavate ürituste korraldamise kulud, kaasa arvatud ettevalmistamise ja läbiviimise kulud, näiteks esinejatele, moderaatoritele, mentoritele, nõustajatele, osalejate transpordile, ürituse ruumide rendile, tehnika rendile, toitlustusele ja muule ürituse eesmärkide saavutamiseks vajalikule, neil üritustel osalemine ning tulemuste levitamise ja analüüsi kulu;

4.8.3.7. teavituskampaaniate, sh meediakampaaniate ja teadlikkuse tõstmisele suunatud ürituste, sh ettevõtluskonkursside kulud, sh ettevalmistamine ja korraldamine, neil osalemine ning teabevahetuse edendamine, tulemuste levitamine;

- 4.8.3.8. reklaami- ja meediakulud, publikatsioonide, info-, juhend- ja jaotusmaterjalide, tänukirjade, tunnistuste, meenete, audiovisuaalsete info- ning reklaammaterjalide kulud, sh eelnevate kulude koostamine, tootmine ja levitamine, vajadusel selleks veebilehtede loomine ja arendamine;
- 4.8.3.9. õppereiside ja kontaktreiside kulud, sh ettevalmistus, läbiviimine, neil osalemine ning sellega seotud tulemuste levitamine;
- 4.8.3.10. rahvusvaheliste koostöövõrgustike, ümarlaudade jm koostöövormide kulud, sh algatamine ja osalemine ning sellega seotud tulemuste levitamine;
- 4.8.3.11. teavituskeskondade loomise, arendamise ja haldamise kulud;
- 4.8.3.12. kulud, mis on seotud struktuuritoetuse sümboolika kasutamisega;
- 4.8.3.13. valdkondliku arendustegevusega ja võimekuse tõstmisega seotud, sh koolituskulud;
- 4.8.3.14. erisoodustusena käsitletav kulu ja sellelt tasutav maks tulumaksuseaduse § 48 tähenduses;
- 4.8.3.15. võistleva dialoogina korraldatud hankemenetluses hankes osalejatele makstavad osalemistasud.

4.8.4. Kulude tekkimise aega arvestatakse ühendmääruse § 2 lõigete 3, 4 ja 5 alusel.

4.8.5. Lisaks ühendmääruse §-s 4 loetletud mitteabikõlblikele kuludele on mitteabikõlblikud järgmised kulud:

- 4.8.5.1. finants- ja pangakulud, sealhulgas intressikulud, finantstehingute tasud, valuutavahetuse tasud, pangakontode avamise ja haldamise kulud;
- 4.8.5.2. liiklusvahendi või mootorsõiduki soetamise kulud;
- 4.8.5.3. kinnisasja soetamise kulud;
- 4.8.5.4. amortisatsioonikulud;
- 4.8.5.5. muud tegevuste elluviimisega otseselt mitteseotud kulud.

4.9. Toetuse maksmise tingimused ja kord

4.9.1. Toetuse maksmisel lähtutakse struktuuritoetuse seaduse §-dest 28 ja 29, ühendmääruse §-dest 13–15 ja 18 ning käesolevas lisas sätestatud maksete tegemise täpsustavatest tingimustest ja korrast.

4.9.2. Elluviija esitab rakendusüksusele e-teeninduse kaudu maksetaotluse.

4.9.3. Toetust makstakse elluviija esitatud maksetaotluse alusel. Elluviija esitab maksetaotlusi rakendusüksusele sagedusega kord kvartalis.

4.9.4. Toetuse maksmise eeldusteks on:

- 4.9.4.1. tegevuste läbiviimine, abikõlblike kulude tekkimine ja kulude eest tasumine;
- 4.9.4.2. eelnimetatud kulude tekkimist ja tasumist tõendavate dokumentide või nende koopiade esitamine rakendusüksusele;
- 4.9.4.3. elluviija poolt rakendusüksuse nõudmisel vastava aruandeperioodi tegevusaruande ning maksetaotluse esitamine ja nende aktsepteerimine rakendusüksuse poolt.

4.9.5. Kulude tekkimist tõendavateks dokumentideks on vastava majandustehingu toimumist

tõendavad raamatupidamise algdokumendid, sealhulgas arved, vara vastuvõtu aktid ja lepingud.

- 4.9.6. Rakendusüksus menetleb maksetaotlust mitte kauem kui 20 tööpäeva arvates maksetaotluse rakendusüksusele e-teeninduses esitamisest.
- 4.9.7. Rakendusüksus võib teha toetuse maksmisest osalise või täieliku keeldumise otsuse juhul, kui:
 - 4.9.7.1. esitatud maksetaotlus või kuludokumendid ei vasta ettenähtud nõuetele;
 - 4.9.7.2. kulu ei ole tekkinud abikõlblikkuse perioodil, ei vasta tegevustele või toetuskeemi eesmärkidele;
 - 4.9.7.3. läbiviidud tegevused ei vasta käesolevas lisas toodud tegevustele või nende toimumine ei ole tõendatud.
- 4.9.8. Toetust makstakse ühendmääruse § 14 lõike 1 punkti 1 alusel.
- 4.9.9. Toetust võib vastavalt struktuuritoetuse seaduse § 29 lõikele 5 ja ühendmääruse § 18 lõikele 4 maksta mitteriigiabi ettemaksena (edaspidi *ettemakse*). Ettemakseid tehakse vastavalt ühendmääruse § 18 lõike 1 punktile 1.
- 4.9.10. Ettemakse saamiseks esitab toetuse saaja rakendusüksusele koos maksetaotlusega ettemakse summa, mis põhineb käesoleva lisaga kinnitatud tegevuste elluviimise ajakava ja rakendusüksuse nõudmisel sõlmitud lepingute alusel tekkivate maksetähtaegade prognoosil, koos vastavate lepingutega.
- 4.9.11. Iga järgneva ettemakse saamiseks peab käesoleva lisa punktis 4.9.13 nimetatud aruande põhjal olema eelnevatest samal alusel saadud ettemaksetest vähemalt 80 protsenti kasutatud abikõlblike kulude toetuse osa katteks, välja arvatud, kui punktis 4.9.13. sätestatud tähtaeg pole saabunud.
- 4.9.12. Kui toetuse saaja ei täida lisa punktis 4.9.11 nimetatud kohustust, nõuab rakendusüksus ettemakse viivitamatult tagasi summas, mille kohta ei ole toetuse saaja esitanud ettemakse aruannet, millega ettemaksetest vähemalt 80 protsenti on kasutatud abikõlblike kulude toetuse osa katteks, ja toetuse saaja on kohustatud tõendamata ettemakse tagastama kuni 15 kalendripäeva jooksul.
- 4.9.13. Toetuse saaja esitab ettemakse kasutamise kohta rakendusüksusele ettemakse kasutamise aruande koos abikõlblike kulude tekkimist ja nende maksmist tõendavate dokumentide ning teabega ettemakse kasutamise kohta abikõlblike kulude lõikes ettemaksega kaetud kulude perioodile järgneva 15 kalendripäeva jooksul.
- 4.9.14. Kui toetuse saaja ei täida käesoleva lisa punktis 4.9.13 sätestatud aruande esitamise kohustust, nõuab rakendusüksus ettemakse viivitamatult tagasi summas, mille kohta ei ole toetuse saaja esitanud ettemakse aruannet, millega ettemaksetest vähemalt 80 protsenti on kasutatud abikõlblike kulude toetuse osa katteks, ja toetuse saaja on kohustatud tõendamata ettemakse tagastama 15 kalendripäeva jooksul.
- 4.9.15. Kui toetuse saaja ei ole ettemakse kasutamist nõuetekohaselt tõendanud, loetakse ühendmääruse § 14 lõike 1 punkti 1 kohase maksetaotluse alusel esitatud kulud makstuks toetuse saajale tehtud ettemakse arvelt.
- 4.9.16. Toetust makstakse kulude katmiseks, mis on tehtud toetuskeemi iga-aastases tegevuskavas kinnitatud tegevuste elluviimisel. Maksetaotluse menetlemine toimub vastavalt rakendusüksuse juhtimis- ja kontrollisüsteemide kirjelduse alusel välja töötatud protseduuridele või tööprotseduuridele.

4.9.17. Lõppmakse tehakse pärast kõikide tegevuste elluviimise tõendamist ja pärast lõpparuande kinnitamist rakendusüksuse poolt. Lõppmakse suurus ei ole määratud.

4.10. Aruannete esitamine

4.10.1. Elluviija esitab rakendusüksusele vahearuande ja lõpparuande. Vahe- ja lõpparuanne sisaldab vähemalt järgmist teavet:

4.10.1.1. hinnang tegevuste elluviimise edukusele (tegevus, ülesanne, sihtgrupp, tegevuste elluviimise aeg);

4.10.1.2. hinnang kavandatud eelarve täitmisele;

4.10.1.3. tekkinud probleemid ja nende lahendamiseks võetud sammud ning ettepanekud järgmiseks aastaks;

4.10.1.4. hinnang toetusskeemi indikaatorite saavutamisele (siht ja saavutustasemed);

4.10.1.5. tegevusi kokkuvõtvalt lühiülevaadet tegevuste elluviimise algusest kuni vahe- või lõpparuande esitamiseni.

4.10.2. Elluviija koostatud lõpparuanne peab lisaks lisa punktis 4.10.1 väljatoodule sisaldama hinnangut toetusskeemi kogumõjule.

4.11. Toetuse tagasinõudmine

4.11.1. Rakendusüksus teeb struktuuritoetuse seaduse § 45 lõikes 1 sätestatud juhtudel finantskorrektsiooni otsuse, millega nõutakse elluviijalt toetus osaliselt või täielikult tagasi.

4.11.2. Finantskorrektsiooni otsus tehakse vastavalt struktuuritoetuste seaduse §-dele 45–47 ning ühendmääruse §-dele 21–23. Viivist rakendatakse vastavalt struktuuritoetuste seaduse §-s 49 sätestatule vaid juhul kui Euroopa Komisjon nõuab viivise tasumist riigilt.

4.11.3. Toetuse tagasinõudmise korral muudab rakendusasutus toetatavate tegevuste eelarvet. Finantskorrektsiooni otsus vähendab käesoleva lisa punktis 1.6 märgitud eelarvet ka siis, kui vastavat käesoleva lisa muudatust ei ole veel tehtud.

4.12. Toetusskeemi muutmine

4.12.1. Rakendusasutusel on õigus muuta toetusskeemi elluviija, partneri, rakendusüksuse või enda algatusel.

4.12.2. Toetusskeemi muutmiseks vormistatakse käesoleva lisa muudatus, kui käesolevas lisas ei ole sätestatud teisiti.

4.13. Toetusskeemi rakendamine tagasiulatuvalt.

Toetusskeemi rakendatakse tagasiulatuvalt alates 1. jaanuarist 2019.